

TRÁVICÍ SOUSTAVA, SLOŽKY POTRAVY

MILÍ ŽÁCI, TRÁVICÍ SOUSTAVA JE POMĚRNĚ SLOŽITÁ. TÍMTO PRACOVNÍM LISTEM SE BUDEME SNAŽIT POCHOPIT TO NEJDŮLEŽITĚJŠÍ.

VYPLNĚNÝ A OFOCENÝ PRACOVNÍ LIST + ODPOVĚĎ NA OTÁZKU MI POŠLETE PROSÍM NA EMAIL (lesam@seznam.cz). PÍŠTE ČITELNĚ.

TAKÉ MI MŮŽETE POSLAT JEN SLOVA (16), KTERÁ JSTE DOPLNILI (SAMOZŘEJMĚ VE SPRÁVNÉM POŘADÍ).

PRÁCE S UČEBNICÍ STR. 78 – 83

DO SEŠITU PŘEPSAT, NEBO NALEPIT (OPISOVÁNÍM SE UČÍŠ).

TRÁVICÍ SOUSTAVA

Funkce: příjem potravy, její mechanické a chemické zpracování, vstřebávání jednoduchých látek do krve a mízy, odstraňování nestrávených látek z těla

Dutina ústní – Jazyk

- Slinné žlázy: 1)..... 2)..... 3).....
- Zuby – mléčné .....(počet), trvalé .....(počet)
- Typy zubů: 1).....2)..... 3).....4).....
- Zde začíná trávení cukrů (pomocí enzymů ve slinách)
- Enzym štěpící škrob na cukry _____

Hltan – **hrtanová příklopka** – zabraňuje vniknutí sousta do dýchací soustavy

Jícen – trubice vedoucí do žaludku, **peristaltika** = sousto je posouváno stahy svaloviny do žaludku

Žaludek – zde chemické zpracování potravy (žaludeční šťávy, kyselina chlorovodíková) a mechanické zpracování (pohyby hladké svaloviny žaludku)

- začíná zde trávení bílkovin – enzym pro rozklad bílkovin _____

Tenké střevo – 3 části: 1)..... 2)..... 3).....

- Probíhá zde trávení cukrů, tuků, bílkovin
- Sliznice tvořena výběžky **klky** (bohatě prokrvené) – přes ně se **látky vstřebávají do krve a jater**
- 3-5 m/3 cm

Dvanáctník – 1. část tenkého střeva, ústí sem žlučovody přivádějící žluč a ústí sem vývody ze slinivky břišní

- **zde trávení cukrů, tuků, bílkovin**

Slepé střevo – na rozhraní tenkého a tlustého střeva

Tlusté střevo – 1, 5m/5-7cm

- Nemá klky, ani enzymy, žijí zde bakterie
- Shromažďují se zde nestravitelné zbytky, tvorba stolice
- **Vstřebávání vody(vitaminů, léků, solí) do krve= zadržování vody v těle**

Konečník – **stolice**

Žlučník – **shromažďuje se zde** _____ (rozptyluje tuky)

Játra – **tvoří se zde** žlutozelená tekutina _____

- Nepostradatelný orgán
- Přeměna všech látek – **metabolismus**
- Zachycují a zneškodňují jedovaté látky (léky, alkohol, ..)
- Nejteplejší orgán v těle – význam pro termoregulaci

Slinivka břišní – produkuje enzymy štěpící cukry, tuky, bílkoviny

- produkuje hormony inzulín a glukagon (regulují hladinu cukru v krvi)

ODPOVĚZ – PRÁCE S INTERNETEM.

1. CO JE ESCHERICHIA COLI?
2. KDE SE U ČLOVĚKA NACHÁZÍ?
3. JAK JE ČLOVĚKU PROSPĚŠNÁ?

SLOŽKY POTRAVY + DOBROVOLNÝ ÚKOL + POKUS

Opiš do sešitu:

SLOŽKY POTRAVY

- CUKRY
- TUKY
- BÍLKOVINY
- VODA
- VLÁKNINA
- MINERÁLNÍ LÁTKY
- VITAMÍNY – ROZPUSTNÉ VE VODĚ (B, C), ROZPUSTNÉ V TUCÍCH (A,D, E, K)

DOBROVOLNÝ ÚKOL:

SESTAVTE JÍDELNÍČEK NA JEDEN DEN TAK, ABY ODPOVÍDAL ZÁSADÁM ZDRAVÉ VÝŽIVY.

POŠLI MI A ZÍSKÁŠ 1 😊

POKUS:

SNAŽ SE SOUSTO POTRAVY (NE SLADKOST) ŽVÝKAT V ÚSTECH CO NEJDÉLE. MĚLI BYSTE POCIŤOVAT NASLÁDLOU CHUŤ = ROZKLAD CUKRŮ (ZAČÍNÁ V ÚSTECH) 😊